

O několika velmi užitečných webových stránkách se vztahem ke starověku a klasické filologii

Řada internetových stránek poskytuje studentům klasické filologie i zájemcům o antický starověk možnost číst antické texty v překladu či v originále, získávat informace o starověkých autorech, stahovat články a celé knihy a využívat řadu dalších pomůcek. V následujícím přehledu hodlám upoutat Vaši pozornost k několika nejdůležitějším nebo nejzajímavějším z nich.

Z hlediska poskytovaných služeb lze uvedené stránky rozdělit do čtyř skupin:

- I. stránky poskytující prameny v originální podobě (tj. především v latině);
- II. stránky nabízející překlad těchto pramenů (většinou anglický);
- III. stránky, kde si lze stáhnout či zkopírovat různé jiné studijní materiály;
- IV. internetové časopisy, kde lze najít odborné články nebo recenze na nové publikace

I.

Ze stránek, které patří do první skupiny, je projekt „Latinská knihovna“ pravděpodobně nejlepší (www.thelatinlibrary.com). Už samotná homepage nabízí velmi přehlednou tabulku s odkazy na dle 49 jednotlivých antických latinských autorů, abecedně seřazených (a je mezi nimi nejen „povinný“ Cicero, Caesar nebo Vergilius, ale také Ammianus Marcellinus nebo Claudianus).¹ V poslední řádce najdeme pět odkazů na stránky s poklasickými autory. Jsou to: *Ius Romanum* (po kliknutí zjistíme, že obsahuje 4 odkazy), *Miscellany* (57 odkazů), *Christian* (61), *Medieval* (68) a *Neo-Latin* (62). Zde je na místě trochu kritiky: odkazy na tyto stránky nejsou oproti jménům výše uvedených antických autorů nijak graficky odlišeny a především jsou matoucí: je dost autorů, které by bylo možno uvést do kapitol *Miscellany*, *Christian* i *Medieval* (jako třeba Řehoř z Tours, kterého kupodivu najdeme v *Miscellany*). Tuto vadu na kráse neodstraňuje ani nabídková lišta v záhlaví hlavní stránky, která sice obsahuje abecedně seřazená jména nabízených autorů, ale pouze těch z hlavní nabídky.

¹ Uváděná čísla byla platná v době psaní této recenze, ale lze předpokládat, že do budoucna porostou.

Struktura webu je tedy vcelku uspokojivá, grafika velmi dobrá, tematický rozsah pokrývá veškerý vývoj latinské literatury až do současnosti, texty jsou přepsány spolehlivě, a především je jich opravdu velké množství. Nemáme-li k dispozici tištěné vydání latinského autora, je velká naděje, že nám Latinská knihovna pomůže z nejhorsího.

Není zde místo na recenzi dalších stránek v této kategorii, ale nelze alespoň nepřipomenout Persea (www.perseus.tufts.edu) a rozsáhlý projekt Bibliotheca Augustana (<http://www.fh-augsburg.de/%7Eharsch/augustana.html>).

II.

Mezi stránkami nabízejícími překlad antických pramenů do moderních jazyků bych na prvním místě uvedl obrovskou a neustále se rozrůstající kolekci textů světové literatury s výmluvným názvem Gutenberg, kterou vytváří tým z Carnegie-Mellon University (www.gutenberg.org). Tyto stránky umožňují stažení souborů (ve formátu txt a obvykle současně i html) s díly nejvýznamnějších autorů světové literatury.² Z důvodu copyrightu jde pochopitelně spíše o starší autory a ze stejného důvodu jsou staré i nabízené překlady (ponejvíce z třicátých let minulého století). Z antických autorů tu ale najdeme všechny klasiky. Jejich překlady jsou samozřejmě především anglické, ale najdeme tu i řadu jiných jazyků (nikoliv ovšem češtinu; jediným textem v češtině je zatím jen Čapkova hra *R.U.R.*). Na homepage a v záhlaví každého textu se nachází několikastránkové upozornění na podmínky stahování a užívání textů.³

III.

Pokud jde o stránky, kde si lze stáhnout nebo zkopírovat různé studijní materiály, je těžké z jejich velkého množství vybrat jednu nejdůležitější. Snad www.textkit.com, která je výjimečná tím, že umožňuje stahování celých učebnic latiny a řečtiny a jiných zajímavých publikací. Lze tu stáhnout tak vynikající knihy jako je J. W. White: *First Greek Book*, W. W. Goodwin: *Greek Grammar*, C. E. Bennett: *A Latin Grammar* a další. Kromě toho je zde nabízena celá řada textů antických autorů a komentářů k nim (Xenofón, Caesar, Nový zákon aj.). To vše sice zdarma, ale je tu jiný problém: soubory jsou značně velké (v případě uvedených tří příkladů jde o 12 MB, 16,5 MB a 7 MB), a tak

² Tyto soubory nejsou velké; např. *Korán* jako txt zabírá pouhý 1 MB, celý Aristofánés 0,5 MB atd.

³ Z formulace je ale zřejmé, že webmasterovi a jeho spolupracovníkům jde především o šíření literatury ke všem uživatelům internetu (“Why is this ‘Small Print!’ statement here? You know: lawyers. They tell us you might sue us if there is something wrong with your copy of this text, even if you got it for free from someone other than us, and even if what’s wrong is not our fault.” atd.).

je stahování poněkud zdlouhavé. Druhým problémem může být okolnost, že soubory jsou ve formátu pdf – jedná se totiž o naskenované knihy, vesměs vydané začátkem 20. století (jejichž copyright dávno vypršel; uvedené tři případy pocházejí z let 1908, 1896 a 1892). Skenování však bylo provedeno odborně a texty lze bez problémů číst i tisknout.

Alespoň krátká zmínka by zde snad mohla být věnována stránkám *Lacus Curtius* (<http://penelope.uchicago.edu/Thayer/E/Roman/home.html>) nebo *Forum Romanum* (www.forumromanum.org).⁴

IV.

Pokud jde o internetové časopisy s odbornými články nebo recenzemi, rozhodně si naši pozornost zaslouží *Bryn Mawr Classical Review* (<http://ccat.sas.upenn.edu/bmcr>). Tento internetový časopis vydávají Richard Hamilton (Bryn Mawr College, <http://www.brynmawr.edu/gradgroup/faculty/hamilton.htm>) a James O'Donnell (Georgetown University, <http://www.georgetown.edu/faculty/jod/>) ve spolupráci s více než třiceti dalšími editory, působícími na různých univerzitách po celém světě, a samozřejmě též ve spolupráci s velkým množstvím přispěvatelů. Jde tedy o velký a zcela profesionální projekt.

Časopis publikuje (v angličtině) recenze na nové knihy v oboru klasických studií (včetně klasické archeologie). Všechny recenze jsou volně dostupné, v archivu nalezneme recenze publikované od roku vzniku časopisu (1990) až do současnosti.⁵ Příspěvky jsou publikovány zpravidla několikrát do měsíce a po vyplnění formuláře je též možno je automaticky dostávat do e-mailové schránky. Časopis je otevřen pro nové přispěvatele a na stránkách nalezneme podrobné požadavky na formu zasílaných recenzí. Od června 2002 lze na tomto serveru nalézt též recenze na ty práce z oboru klasických studií, které nebyly publikovány v tištěné, ale pouze v elektronické podobě (*Bryn Mawr Electronic Resources*, <http://ccat.sas.upenn.edu/bmcr/bmerr>) a v letech 1993-97 byl na serveru též umístěn *Bryn Mawr Medieval Review* pro recenze o nových publikacích v mediévistice (nyní *The Medieval Review* na <http://www.hti.umich.edu/t/tmr>).

Stanislav Doležal (České Budějovice)

⁴ *Lacus Curtius* umožňuje např. stažení (ve formátu stránek html) velmi významné publikace J. B. Buryho *History of the Later Roman Empire* (která má copyright z roku 1923, takže ani zde není právní problém).

⁵ *BMCR* o sobě pyšně tvrdí, že je druhým nejstarším internetovým vědeckým žurnálem týkající se humanitních oborů – tím prvním byla *Postmodern Culture*, <http://www3.iath.virginia.edu/pmc/contents.all.html>, založená o několik týdnů dříve.

Klasickofilologická periodika dostupná na internetu

Tato zpráva je zamýšlena jako doplněk ke zprávě Stanislava Doležala o užitečných webových stránkách¹ a čtenáře má seznámit s několika dalšími periodiky týkajícími se klasické filologie a spřízněných oborů dostupnými na internetu.² Tato periodika jsou v zásadě dvojího druhu, buď s články ve formátu HTML (to jest určenými přímo pro internet), jež snadno zobrazí každý počítač opatřený prohlížečem MS Internet Explorer, anebo s články ve formátu PDF (tedy tištěnými a poté naskenovanými), k jejichž zobrazení je třeba počítač vybavený programem Adobe Acrobat Reader (který ovšem obvykle bývá na stránkách dotyčného periodika ke stažení).

Periodika s články ve formátu HTML

Arachnion. A Journal of Literature and Ancient History on the Web vydávala Università degli Studi di Torino a dostupný je na www.cisi.unito.it/arachne/arachne.html. Vyšel však pouze ve čtyřech číslech, tři v roce 1995, jedno pak o rok později. Články v něm jsou zejména v italštině nebo angličtině, případně francouzštině či němčině.

Didaskalia. Ancient Theatre Today je zaměřen na antické divadlo a na dnešní provozování řeckého či římského dramatu, případně tance nebo hudby, a jeho adresa je <http://didaskalia.open.ac.uk/journal.html>, kde lze nalézt celkem šest ročníků z let 1994-2005, přičemž každý sestává z dvou až šesti čísel. Články jsou psány anglicky.

Na antickou historiografii je specializován *Histos. The Electronic Journal of Ancient Historiography at the University of Durham*, jehož adresa je www.dur.ac.uk/Classics/histos (velké C je zde skutečně třeba, jinak se stránky nezobrazí). V letech 1997-2000 vyšly celkem čtyři ročníky s články a recenzemi v angličtině.

Určitou (pohříchu) raritou mezi klasickofilologickými periodiky je *Retiarius. Commentarii periodici latini*, vydávaný University of Kentucky, a to nejen pro svůj vtipný název, ale zejména tím, že články v něm jsou psány latinsky. K přístupu k těmto článkům (zaměřeným nikoli pouze na antiku) je na klávesnici třeba vytkat www.uky.edu/ArtsSciences/Classics/retiarius (a opět je třeba rozlišovat malá a velká písmena), zobrazí se tak však jen jedno číslo

¹ V tomto čísle *Aurigy*, s. 90-92.

² Stanislav Doležal ve své zprávě zmínil *Bryn Mawr Classical Review* (viz s. 92).

(?) tohoto časopisu označeného jako *altera pars*. Některé další články pak jsou přístupné z adresy <http://doxa.stoa.org:8080/cocoon/retarius/home>.

Pouze zdánlivě pak je na internetu dostupné další periodikum, totiž *Classics Ireland* (vydáváné Classical Association of Ireland). Po zadání www.ucd.ie/classics/classicsinfo/ClassicsIreland.html se totiž sice objeví domovská stránka s odkazy na sedm ročníků z let 1994-2000, po kliknutí na kterýkoli z nich však počítač hlásí chybu.

Periodika s články ve formátu PDF

Arion. A Journal of Humanities and the Classics vydává Boston University. Jeho adresa je www.bu.edu/arion, on-line jsou však přístupné jen některé články, a to nemnohé. Při snaze stránky otevřít navíc počítač většinou „neodpovídá“, nicméně přesto se mi podařilo zjistit, že v celkem třinácti ročnících lze nalézt články psané anglicky.

Na www.pomoerium.com/pomoer.htm je přístupné polské *Pomoerium. Studia et commentarii ad orbem classicum spectantia*, jehož články (v celkem pěti ročnících z let 1994, 1996, 1998 a dvojité z roku 2003) jsou psány anglicky, německy, italsky, francouzsky a španělsky. Domovská stránka je vybavena poměrně schopným vyhledavačem, s několika možnostmi vyhledávání.

K formátu PDF přešlo nedávno též periodikum vydávané Virginia Polytechnic Institute and State University s názvem *Electronic Antiquity. Communicating the Classics*. Na <http://scholar.lib.vt.edu/ejournals/EI/Ant> (rozlišovat malá/velká písmena je zapotřebí i zde) je celkem osm ročníků z let 1993-2005, přičemž každý má nejméně jedno a nejvíce osm čísel (ve formátu PDF je pouze poslední ročník obsahující zatím dvě čísla, zatímco všechny předchozí jsou v HTML). Kromě článků (anglických) lze v každém čísle najít též recenze anglických či do angličtiny přeložených knih. Editory pak je třeba pochválit za využití možností, které moderní technika skýtá, např. článek o latinském iktu je totiž doprovázen i zvukovými nahrávkami (na jejich spuštění je ovšem, samozřejmě, třeba počítač vybavený příslušným hardwarem).

Periodika s články v jiných formátech

Scholia. Studies in Classical Antiquity vydává University of Otago a dostupná jsou na www.otago.ac.nz/classics/scholia. Celkem dvanáct ročníků z let 1992-2003 obsahuje články anglické, francouzské, německé, italské a španělské, a to ve formátu JPG. Zobrazuje se vždy jen jedna stránka, po jejímž přečtení lze snadno přejít k další.

S čím se ještě lze na internetu setkat?

Na internetu lze narazit i na stránky některých dalších známých periodik, především na adrese www.gnomon.ku-eichstaett.de/Gnomon/Gnomon.html

na *Gnomon. Kritische Zeitschrift für die gesamte klassische Altertumswissenschaft* (vydáváný Katholische Universität Eichstätt – Ingolstadt). Nejedná se ovšem o elektronickou podobu tištěného periodika, nýbrž o vyhledavač, s jehož pomocí lze získat odkazy na články vážící se k tématu, o něž se čtenář právě zajímá, a to v nejrůznějších periodikách tištěných. Záběr vyhledavače je od roku 2002 po současnost, odkazy na starší články jsou pouze na CD-ROM. Stránky jsou v němčině či, v případě zájmu, angličtině nebo francouzštině.

Některá další tištěná periodika mají též své stránky, obsahující však buď pouze obsahy jednotlivých ročníků, případně souhrnné indexy článků, anebo dokonce i jejich abstrakty, nikoli však plné texty. Do první skupiny patří např. *Historia. Zeitschrift für Alte Geschichte* na adrese www.steiner-verlag.de/historia (od roku 2000 po současnost), *Traditio. Studies in Ancient and Medieval Thought, History, and Religion* na www.fordham.edu/traditio (počínaje prvním ročníkem z roku 1943) nebo *Kernos. Revue internationale et pluridisciplinaire de religion grecque antique* na www.ulg.ac.be/histrel/kernos.htm (všech 18 ročníků i se supplementary), do druhé pak např. *Vigiliae Christianae. A Revue of Early Christian Life and Languages* s adresou www.brill.nl/m_catalogue_sub6_id7584.htm (po kliknutí na jedno z políček „on-line“ jsou dostupné čtyři ročníky z let 2002-2005).

Na internetu se můžeme setkat i s dalšími periodiky, přístup k jejich plnému znění (fulltext) je však placený. Často jde o internetovou podobu známých a všeobecně uznávaných časopisů, jako jsou časopisy obsažené v databázi *JStore (American Journal of Philology, Classical Philology, The Classical Quarterly, The Classical Review, Greece & Rome, Harvard Studies in Classical Philology, Hesperia, Journal of Hellenic Studies, Journal of Roman Studies, Transactions of American Philological Society atd.)*, v databázi *EBSCO (Mnemosyne)*, v databázi *Science Direct (Journal of Pragmatics, Lingua)*, *Project Muse (Hesperia, Arethusa, Language)* apod. Některé vysoké školy, knihovny a vědecké ústavy mají přístup a stahování článků z vybraných periodik předplacený a z počítačů jejich ústavů je lze stáhnout zdarma. Protože se situace v předplatném každoročně mění, není možno zde uvádět konkrétní údaje.

Ivan Prchlik (Praha)

***Iliteratura:* nová možnost prezentace antické a středověké literatury na internetu**

V lednu roku 2002 založila překladatelka Jovanka Šotolová internetové stránky www.iliteratura.cz, jejichž účelem je přinášet (nejen) české veřejnosti aktuální novinky ze světa literatury téměř všech myslitelných jazykových oblastí (v současnosti existuje na serveru přes třicet sekcí věnovaných různým národním literaturám).

V říjnu roku 2004 se k sekcím věnovaným propagaci literatury psané v živých jazycích přidala sekce zaměřená na literatury antiky a středověku (*Litterae antiquae – Graecolatina*). Iliteratura se proto obrací na všechny filology či odborníky zabývající se antickou literaturou a kulturou s nabídkou, aby se na chodu antické sekce aktivně podíleli, a přispěli tak k propagaci antické a středověké kultury, jež se mezi širokou veřejností dosud těší menšímu zájmu, než by si její význam zasluhoval.

Sekce *Litterae antiquae* se zatím profilovala převážně tak, aby přinášela příspěvky rázu nikoli ryze speciálního, tedy takové, které by byly srozumitelné širšímu okruhu zájemců než pouze profesním klasickým filologům. To však neznamená, že by zde nemohly být uveřejněny i odborné studie – server má vlastní ISSN, takže příspěvek uveřejněný na iliteratuře má de facto platnost publikace uveřejněné v tištěném médiu. Samotná sekce (<http://www.iliteratura.cz/sekce.asp?sekceID=1779>) je členěna do několika suboddílů: *Archiv* shromažďuje všechny publikované příspěvky, *Knihy – recenze* obsahuje recenze převážně na české překlady antických a středověkých děl (tematické rozšíření je samozřejmě možné), *Knihy, texty – ukázky* přináší ukázky z vybraných českých překladů, *Obecné články* přináší studie vztahující se k vícero tématům a konečně *Spisovatelé – portréty a Spisovatelé – rozbory tvorby* zahrnuje detailnější poučení o jednotlivých autorech a jejich díle. Další suboddíly lze zříditi. Stávající vize je taková, že potenciální zájemce přichází se zájmem dozvědět se co nejpodrobnější informace o konkrétním autorovi: v pododdíle *Spisovatelé – portréty* najde stručnou charakteristiku „svého“ autora, v *Rozboru tvorby* se zevrubně poučí o jeho díle, v *Ukázkách* si přečte relevantní ukázkou z českého překladu a v *Recenzích* se dozví, jak je tento překlad v odborných kruzích hodnocen. Toto schéma lze ovšem libovolně doplňovat a modifikovat: lze zříditi subsekcce zahrnující bibliografie ať už primární

nebo sekundární literatury k jednotlivým autorům či tématům, lze uveřejnit seznamy diplomových a disertačních prací obhájených na příslušných fakultách za konkrétní období atd. Sekce obsahuje rovněž oddíl aktualit, kde lze s předstihem uveřejnit pozvánku na přednášky a výstavy, upozornit na vydání knihy či časopisu atd.; další náměty jsou vítány.

Jak již bylo zmíněno, server *Iliteratura* disponuje vlastním ISSN, což z ní činí jakési on-line periodikum *sui generis*. Na serveru je ovšem možno uveřejnit také příspěvky, které již byly publikovány v úzce odborném tisku, k němuž širší veřejnost prakticky nemá přístup. Dosud je redakce antické sekce paušálně domluvena s *Listy filologickými*, *Aurigou – Zprávami Jednoty klasických filologů*, *Teologickou reflexí* a *Hostem*, že se souhlasem autora lze na serveru uveřejnit recenze vyšlé ve zmíněných časopisech (na internetu je samozřejmě uveden zdroj tištěné publikace). Rovněž nakladatelství OIKOYMENH povolilo zveřejnit na serveru ukázkou z jím vydaných titulů v rozsahu maximálně pěti tiskových stran. Možnost převzít příspěvky uveřejněné v jiných médiích závisí na konkrétní domluvě. *Iliteratura* vydává rovněž tištěnou ročenku, která shrnuje literárně-kulturní dění v té které jazykové oblasti za uplynulý rok a přináší pokud možno co nejkompaktnější přehled titulů, které v dané jazykové oblasti vyšly. V případě antiky a středověku jsme se soustředili především na přehled českých překladů vyšlých za dané období, sekundární literatura byla zohledněna jen výběrově.¹ Redakce proto uvítá, budou-li jí zasílány informace o nových překladech z latiny a řečtiny; v případě, že autor zašle vlastní anotaci, lze ji taktéž prezentovat na iliteratuře.

Na závěr několik technických poznámek. Příspěvky ke zveřejnění na iliteratuře zasílejte prosím výhradně elektronicky na e-mailovou adresu kitzler@phil.muni.cz nebo na kitzler@tiscali.cz. Vzhledem k tomu, že příspěvky je třeba zadat ručně do speciálního programu (a nelze je proto zveřejňovat ani v běžných textových editorech, ani například ve formátu pdf), je třeba při jejich psaní dodržovat jisté technické pokyny, které vám autor tohoto příspěvku na požádání obratem sdělí.

Antickou a středověkou sekci najdete na serveru následujícím způsobem: po zadání adresy <http://www.iliteratura.cz/> do vašeho internetového prohlížeče se objeví úvodní stránka, která obsahuje několik nejaktuálnějších příspěvků, zadaných většinou v den, kdy server navštívíte. V levé části obrazovky můžete využít možnost fulltextového vyhledávání konkrétního jména autora. Pod okénkem fulltextového hledání je pod záhlavím *Časopis* první položka

¹ ŠTOV. P. KITZLER, *Řecky a latinsky psaná literatura antiky a středověku v českých překladech*, in: H. ZÁHRADNÍČKOVÁ (vyd.), *Literatura ve světě 2004*, Praha: Gutenberg 2005, str. 245-249.

pojmenována *Iliterary jednotlivých zemí*. Po kliknutí na tento odkaz se ukáže obrazovka zadaných příspěvků ze všech sekcí (od nejaktuálnějších po nejstarší). Na levé straně stejné obrazovky jsou potom odkazy na jednotlivé sekce – literatury. Antická sekce je označena jako *Litterae antiquae – Graecolatina*.

Petr Kitzler (Praha)

RŮŽENA DOSTÁLOVÁ – CATHERINE FRANC-SGOURDEOU a kol., *Základní kurz novořeckého jazyka*. Praha: SET OUT 2004, 504 s. + Klíč k řešení úloh + CD.

V loňském roce se zájemcům o novořecký jazyk dostalo do rukou opravené a doplněné vydání *Základního kurzu novořeckého jazyka* (*Εισαγωγή στη νεοελληνική γλώσσα*). První verze této učebnice, která vyšla roku 2000 jako skripta FF MU,¹ byla již delší dobu rozebrána. Nynější vydání bylo revidováno na základě připomínek pedagogů i studentů a bylo rozšířeno o klíč k řešení úloh a o CD s nahrávkou výslovnosti a všech dialogů vyskytujících se v učebnici. Zmenšil se i formát učebnice, jinak jsou obě vydání totožná. Připomeneme, že *Základní kurz novořeckého jazyka*, jenž vychází ze zkušeností z výuky novořečtiny na Filozofické fakultě MU v Brně, je v podstatě první ucelenou českou učebnicí novořeckého jazyka.

Učebnice v úvodu podává stručnou informaci o historickém vývoji řeckého jazyka od mykénského dialektu až po reformu z roku 1982 zavádějící monotonický systém. Další část učebnice je věnována podrobnému výkladu zvukové stavby novořečtiny. Čtenáři jsou na patnácti stranách seznamováni s abecedou a se základními pravidly kladení přízvuku a výslovnosti hlásek i hláskových skupin. Pozornost je dále věnována hláskovým změnám. Kapitulu uzavírá cvičení výslovnosti a ukázka rukopisného užití abedy.

Učební materiál je rozčleněn do 39 lekcí, z toho 3 jsou určeny pro opakování (opakovací lekce je zařazena vždy po 12 lekcích). Na FF MU v Brně je probírán ve čtyřsemestrálním kurzu s hodinovou dotací 4 hodiny týdně. Lekce mají pravidelnou strukturu: každá obsahuje úvodní text a až na pokročilejší lekce také dialog. Následuje přehledný výklad gramatických jevů (s názornými tabulkami) doprovázený gramatickými a překladovými cvičeními. Lekci uzavírá abecedně řazená slovní zásoba následovaná idiomatickými výrazy a frázemi. Souhrn slovní zásoby k řeckým textům a cvičením nalezneme tentokrát v abecedním pořadí na konci učebnice. Zde následuje za každým uvedeným slovem číslice označující číslo lekce, v níž se slovo vyskytlo poprvé, což usnadňuje orientaci v učebnici. Stejně uspořádanou nalezneme na konci učebnice také slovní zásobu k českým textům určeným k překladu. K učebnici je dále připojena tabulka obsahující seznam obtížnějších novořeckých sloves s příslušnými gramatickými řadami.

Výběr textů použitých v učebnici je pestrý, v pokročilých lekcích jsou zařazeny náročnější články, pojednávající o životě v současném Řecku, o řecké historii, literatuře, vývoji jazyka i řeckých tradicích. Vítaným obohacením

¹ Viz recenze D. VOŘECHOVSKÉ, in: *Auriga* 43, 2001, 114-116.